

Eksplatacja, awarie i kwestia własności przyłączy

Do kogo należy nawiertka? Gdzie się kończy sieć, a gdzie zaczyna przyłączy? Gdzie jest granica odpowiedzialności przedsiębiorstwa wodociągowego w przypadku awarii?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników gminy oraz zakładów wodociągowych, którzy zajmują się eksploatacją wodociągów.

Jak prawidłowo ustalić i określić rozgraniczenie własności przyłączy wodno-kanalizacyjnych?

Szkolenie skupia się na praktycznych aspektach eksploatacji sieci i przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych. Uczestnicy poznają zasady rozgraniczania własności, ustalania odpowiedzialności przy awariach, lokalizacji awarii, technologii napraw oraz rozliczania strat wody, a także sposoby unikania błędów projektowych i wykonawczych. Celem jest dostarczenie praktycznych narzędzi i wiedzy, które pozwolą skutecznie zarządzać siecią, minimalizować ryzyko awarii i optymalizować koszty przy zachowaniu zgodności z przepisami.

W programie m.in.:

- Jak prawidłowo rozdzielić własność elementów infrastruktury wodociągowej?
- Jak rozgraniczyć awarie przyłączy, które są naprawiane bezpłatnie, od tych, za które należy pobierać opłatę?
- Jak definiuje się przyłączy wodociągowe?
- Na jakich zasadach można wchodzić na prywatną nieruchomość w przypadku awarii sieci lub przyłączy?
- Czym i jakimi narzędziami lokalizować awarię?
- Jakie technologie bezwykopowe są dostępne na rynku?
- Czy ilość utraconej wody uwzględniać w stratach? Jak to liczyć?

Szczegółowy program szkolenia:

1. Rozróżnienie sieci i przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnego - granice, cechy techniczne i interpretacje eksploatacyjne

- Czy przyłączy można uznać za sieć wodociągową?
- Jakie parametry sieci decydują o tym, że można je uznać za przyłączy lub odwrotnie?
- Czy przyłączy może charakteryzować średnica, odległość?
- Jakie są charakterystyczne parametry dla przyłączy? Jak się je powinno traktować?
- Czy można połączyć przyłączy od przyłączy?
- Co to jest instalacja wewnętrzna przyłączy kanalizacyjnego?
- Co to jest przyłączy kanalizacyjny?
- Co w sytuacji, gdy na posesji nie ma studzienki pośredniej? Gdzie jest wtedy przyłączy, a gdzie jest sieć?
- Co w przypadku, gdy na posesji jest studzienka? Gdzie jest przyłączy, a gdzie jest sieć?
- Czym jest przyłączy? Gdzie się kończy przyłączy?
- Jak należy prawidłowo rozumieć definicję przyłączy wodociągowego? Czym ono jest w świetle

przepisów?

- Jak definiuje się przyłącze wodociągowe?
- Dokąd jest przyłącze?

2. Rozgraniczenie własności przyłączy - Gdzie kończy się sieć, a gdzie zaczyna przyłącze?

- Jak definiuje się własność przyłącza wodociągowego? Czym jest przyłącze?
- Jak prawidłowo ustalić i określić rozgraniczenie własności przyłączy wodno-kanalizacyjnych?
- Gdzie kończy się sieć, a gdzie zaczyna przyłącze?
- Co traktujemy jako sieć lub przyłącze?
- Jak wygląda kwestia posiadania i przekazywania odcinków sieci wodociągowej? Kto powinien wybudować dany odcinek? Kto ponosi koszty?
- Czy można bezpłatnie przekazywać odcinki?
- Jakie prawa mają właściciele nieruchomości, gdzie nie ma doprowadzonej wody? Czy przedsiębiorstwo wodociągowe może przejąć takie sieci i narzucić symboliczną opłatę przy ich przyjmowaniu?
- Jak prawidłowo rozdzielić własność elementów infrastruktury wodociągowej?
- Jeżeli przedsiębiorstwo nie ma w ewidencji środków trwałych określonych przyłączy, np. 1 km odcinka, bez określonego właściciela, to w jaki sposób ustalić, kto jest ich właścicielem i kto ponosi koszty naprawy?
- Czy to właściciel przyłącza musi udowodnić, że jest jego właścicielem? Czy wtedy on ponosi koszty naprawy?
- Jakie są wyroki sądu dotyczące tej kwestii? Jak to się odnosi do UOKiK?
- Do kogo należy nawiertka?
- Do kogo należy wodomierz główny oraz zawory przed i za wodomierzem?
- Czy stanowią one element przyłącza czy wodomierza?
- Jak postępować w sytuacji, gdy w środkach trwałych danej miejscowości ujęte są przyłącza bez szczegółowej identyfikacji, takich jak na przykład brak numeru działki lub adresu nieruchomości?
- Jakie przepisy prawne o tym stanowią?
- Zawory przed i za wodomierzem do czego należą? Do wodomierza czy przyłącza?
- Jak rozumieć kwestie własności i odpowiedzialności w utrzymaniu przyłączy, skoro przepisy prawa nie wskazują tego jednoznacznie?
- Co z przyłączami, które mają nieuregulowany stan prawny? Czy odpowiada za to administrator?
- Jak rozstrzygać kwestie własności przyłączy i stanu posiadania? Kto jest posiadaczem i kto usuwa awarie na przyłączy?
- Co należy zrobić w przypadku nowych przyłączy, które nie są na stanie?
- Co przepisy prawne stanowią na temat własności przyłączy i infrastruktury?
- Jak należy uregulować sprawy związane z własnością przyłączy?
- Co w sytuacji, gdy gmina przekazała zakładowi majątek sieciowy, ale nie przekazała przyłączy, a zakład ma przyłącza eksploatowane od wodociągów do granicy nieruchomości?
- Jakie są zasady dotyczące eksploatacji i własności przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych?
- Czy można narzucić montaż studni wodomierzowej zamiast wodomierza w budynku lub pomieszczeniu?

3. Granice odpowiedzialności przedsiębiorstwa wodociągowego oraz odbiorcy

- Gdzie jest granica odpowiedzialności przedsiębiorstwa wodociągowego w przypadku awarii? Czy możemy obciążać za awarię klientów?
- Kto powinien płacić za naprawę przyłącza, gdy jest wyciek wody?
- Jak należy postępować w przypadku awarii lub niskiego ciśnienia na przyłączu wodociągowym, które nie zostało wybudowane ani przejęte przez przedsiębiorstwo wodociągowe?
- Jeżeli na wniosek odbiorcy przedsiębiorstwo wodociągowe wykonuje pomiar ciśnienia wody, a wynik potwierdza, że w punkcie umownym spełnione jest minimalne ciśnienie określone w umowie co najmniej 1 bar, to czy koszt wykonania tego pomiaru ponosi odbiorca?
- Czy wezwanie do zakręcenia zaworów nawiertki powinno być odpłatne?
- Czy pomiar ciśnienia na zaworze przed wodomierzem może być odpłatny?
- Czy w przypadku, gdy osoba zainteresowana występuje do przedsiębiorstwa z wnioskiem o wykonanie wyceny przyłącza, przedsiębiorstwo może rozliczać i fakturować przygotowanie wyceny?
- Kto ponosi odpowiedzialność za rozliczenia oraz usuwanie awarii na przyłączach?
- Kto ponosi koszt wymiany przyłącza wodociągowego w sytuacji, gdy naprawa przyłącza jest niemożliwa?
- Jak rozgraniczyć awarie przyłącza, które są naprawiane bezpłatnie, od tych, za które należy pobierać opłatę? Kiedy przedsiębiorstwo wodociągowe powinno pokrywać koszty, a kiedy koszty obciążają klienta?
- Które naprawy są pokrywane kosztami przez klienta, a które przez przedsiębiorstwo wodociągowe?
- Jeżeli ktoś prywatnie buduje przyłącze wodociągowe od zasuwy do wodomierza, to kto ponosi odpowiedzialność?
- Kto ponosi odpowiedzialność i koszty naprawy sieci wodociągowej przebiegającej przez działki prywatne i gminne?
- Jak jest podział obowiązków dotyczących kanalizacji pomiędzy inwestorem a przedsiębiorstwem wodociągowym? Kto odpowiada za skutki awarii?
- Kto ponosi odpowiedzialność i koszty naprawy awarii, jeśli pęknięcie przyłączy nastąpi w drodze? A co jeśli to będzie droga wojewódzka?
- Kto odpowiada za stan techniczny instalacji po stronie odbiorcy? Właściciel czy zarządca? Jak zmieni się to po wejściu nowelizacji?
- Kto ponosi koszty eksploatacji?
- Kto odpowiada za utratę wody i ewentualne szkody w przypadku uszkodzenia elementu wybudowanego przyłącza wodociągowego, Inwestor, czy przedsiębiorstwo wodociągowe?
- Z kim uzgadniać kwestie rozliczeń w przypadku awarii na drodze wojewódzkiej?
- Jeżeli badanie ciśnienia okaże się bezpodstawne to koszt ponosi właściciel?
- Jak uregulować kwestie odprowadzania ścieków z nieruchomości, które posiadają własne ujęcie wody, nie raportują pobranej ilości i nie ponoszą opłat? Czy istnieje sposób prawny, aby zmusić takich odbiorców do podpisania stosownej umowy dotyczącej swojego ujęcia lub przyłącza?
- Jak powinien wyglądać wzór pisma z powołaniem się na przepisy prawa, dla osób które posiadają własne ujęcia wody, aby zobowiązać ich do zgłoszenia poboru wody i zawarcia umowy na odprowadzanie ścieków?

4. Eksploatacja oraz zarządzanie stanem technicznym sieci i przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych

- Czy klient powinien być zobowiązany do przeglądów swojej instalacji?
- Jak płucać i utrzymywać czystość na sieciach wodociągowych?

- Jak sprawdzać stopień uszkodzeń hydrantów i zasuw na sieciach wodociągowych? Jak prawidłowo dobrać średnice do przepływów?
- Jak często należy płukać i czyścić sieci wodociągowe z zalegającego manganu i żelaza? Jak czyścić?
- W jaki sposób należy budować sieci, aby umożliwiały skuteczne odcinanie i płukanie poszczególnych odcinków sieci?
- Jak zabezpieczyć sieć wodociągową przed skażeniem?
- Jak radzić sobie z odprowadzaniem wód deszczowych do kanalizacji sanitarnej?
- Jak sobie radzić z przyłączem do przyłącza, żeby nie wpinać się do głównego wodociągu?
- Co zrobić, gdy wodomierz stanie? Wymienić na nowy?
- Jak spisać protokół w przypadku wymiany lub awarii wodomierza głównego?
- W jaki sposób szybko wykrywać awaryjność sieci wodociągowych?
- Jak przeciwdziałać awaryjności?
- W jaki sposób można mierzyć awaryjność sieci wodociągowej, aby była ona podstawą do działań modernizacyjnych?
- Jak postępować w przypadku awarii na sieci i przyłączach wodociągowych?
- Co powinien zawierać plan ciągłości dostawy wody?
- Jakie są prawne rozwiązania związane z eksploatacją wodociągów?
- Jakie dokumenty są potrzebne w eksploatacji? Książki obiektów? Dokumentacja pompowni i sieci? Jak to robią inne spółki wodociągowe?
- Czy w przypadku awarii przyłączy, których przedsiębiorstwo jest posiadaczem, czy musi żądać mapy inwentaryzacyjnej?
- Jak sobie radzić z nieszczelnymi wodociągami?
- Z jakimi problemami eksploatacyjnymi najczęściej borykają się eksploatatorzy?
- Skąd pozyskać środki na przebudowę i modernizację oczyszczalni, wodociągów i stacji uzdatniania wody?
- Co ile robić przeglądy zaworów, rurociągów? Jak je robić?
- Gdzie jest przyczyna w sytuacji braku ciśnienia? Na przyłączy czy na sieci?
- Jak należy postępować w sytuacji, gdy sieć wodociągowa przebiega na granicy nieruchomości lub w pasie drogowym i planowana jest budowa muru na fundamentach, w miejscu lokalizacji wodociągu? Co zrobić w tej sytuacji? Przebudować wodociąg? Zrobić nowy projekt?

5. Dostęp do prywatnych nieruchomości i obiektów- prawa i obowiązki - Czy możemy wejść na prywatną nieruchomość i usunąć awarie?

- Co w sytuacji awarii na nieruchomości, na której nie da ustalić się właściciela? Czy przedsiębiorstwo wodociągowe musi uzyskać zgodę w celu naprawy?
- Na jakich zasadach można wchodzić na prywatną nieruchomość w przypadku awarii sieci lub przyłącza?
- Czy możemy wejść na prywatną nieruchomość i usunąć awarie, jeżeli ustalimy na czyj koszt ma być usuwana awaria na przyłączy?
- Na jakich zasadach przysługuje właścicielowi nieruchomości odszkodowanie za wycinkę drzew lub krzewów w przypadku naprawy awarii na jego nieruchomości?
- Przykład: Na prywatnej nieruchomości wystąpiła awaria sieci wodociągowej. Poprzedni właściciel wyraził zgodę na dostęp, jednak nowy właściciel nie pozwala na wejście, a jednocześnie domaga się usunięcia sieci z działki. Jakie są prawne rozwiązania? Na co można się powołać i w jaki sposób można zmusić właściciela nieruchomości do udostępnienia terenu w celu naprawy awarii?

- Co w sytuacji wejścia do budynku w celu sprawdzenia legalności poboru wody i sprawdzenia służebności przesyłu wody? Co stanowi o tym ustawa?
- Jak udowodnić nielegalny pobór wody z własnego przyłącza? Jak znaleźć taką osobę i jak ją ukarać?
- Jak służebność przesyłu odnosi się do wodociągów?
- Jak wygląda kwestia wykopów na ziemiach prywatnych?
- Jakie prawa wejścia na cudzy grunt przysługują przedsiębiorstwom wodociągowym w przypadku awarii?
- Jakie prawa wejścia na cudzy grunt przysługują przedsiębiorstwom wodociągowym w przypadku budowy przyłączy realizowanych przez inwestorów indywidualnych?
- Jakie prawo wejścia na grunt ma przedsiębiorstwo, jeśli jest posiadaczem przyłącza i musi usunąć awarię?
- Ile czasu mają mieszkańcy na ogłoszenie wykopu widocznego na mapie?
- Jak radzić sobie wchodzeniem na prywatne nieruchomości w celu naprawy przyłącza albo sieci?

6. Lokalizacja awarii - metody, narzędzia, systemy

- Czy istnieją narzędzia do lokalizacji awarii na sieci?
- Czym i jakimi narzędziami lokalizować awarię? Jakie narzędzia mogłyby być pomocne? Jakie systemy mogłyby w tym pomóc?
- Jak lokalizować awarię sieci wodociągowej w sytuacji, gdy wyciek wody występuje w na powierzchniach terenów zielonych, zadrzewionych, trudno dostępnych?
- Jakich metod użyć do lokalizacji awarii?
- Jak lokalizować i jakich narzędzi używać do lokalizacji awarii na sieci? Jakie narzędzia mogą być pomocne?
- Jakie systemy mogłyby pomóc w lokalizacji awarii na sieci?
- Jak lokalizować awarię na sieci?
- Jakie prawa ma przedsiębiorstwo w przypadku awarii na sieci?

7. Naprawy awarii - technologie i metody

- Jakie są przyczyny awarii wodociągowych lub kanalizacyjnych?
- Jak można udowodnić, że działania przy usuwaniu awarii są prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa?
- Czy przedsiębiorstwa wodociągowe powinny usuwać awarię na swój koszt?
- Jakie są przyczyny awarii sieci?
- Jakie są metody naprawy awarii sieci?
- Co w sytuacji, gdy końcówka wodociągu jest zakończona hydrantem na ostatniej, granicznej działce? Czy w przypadku awarii należy zrobić przebudowę?
- Jak sobie radzić z pojawieniem się awarii w trakcie eksploatacji?
- Jakie technologie bezwykopowe są dostępne na rynku?
- Jakie są materiały, przewiertki przeznaczone do technologii bezwykopowej?
- Jak bezinwazyjnie przeprowadzić wodociąg w trudno dostępnych miejscach, żeby nie otwierać powierzchni?
- Jak wykonywać szczelne przejścia instalacji wodociągowych przez budynki?

8. Straty wody - szacowanie, rozliczenia, odpowiedzialność

- Czy klient powinien ponosić koszty za stratę wody, jeśli awaria wystąpiła u niego w domu?
- Jak wyliczyć ilość utraconej wody?
- Czy klient powinien odpowiadać finansowo za brak odpowiednich urządzeń ograniczających straty wody?
- W jaki sposób należy szacować ilość wody utraconej w wyniku awarii (wody, która uciekła do gruntu)?
- Czy ilość utraconej wody uwzględniać w stratach? Jak to liczyć?
- Czy awarie powinny być liczone do strat wody? Czy rozliczane w jakiś inny sposób ?
- Jak powinno być rozliczane zużycie wody, gdy woda wycieka, a klient twierdzi, że jej nie zużył?
- Jak zapobiegać stracie wody?
- Jak rozliczać różnice między wodą zakupioną od prywatnej firmy, a wodą zmierzoną wodomierzem, gdy wodomierze nie zawsze pokazują prawidłową ilość zużytej wody?

9. Błędy projektowe i wykonawcze - jak ich unikać?

- Jak eliminować błędy projektowe na etapie wykonawstwa?
- Czy w warunkach technicznych możemy narzucić wnioskodawcy konieczność wykonania aparatu geodezyjnego? Pod warunkiem, że jeśli nie przekaże nam aparatu, to nie wydamy zgodności wykonania przyłącza z warunkami?
- Jakie powinny być użyte materiały na budowę sieci i przyłączy? Jaka powinna być ich jakość?
- Kiedy i na jakich zasadach powinno się zmienić projekt i przebudowę?
- Jakie błędy popełniają wykonawcy przy inwestycjach wodociągowych?
- Jakiej jakości materiały powinny być stosowane przy inwestycjach?
- Jak powinna wyglądać kontrola jakości sieci wodociągowej od oddania i momentu użytkowania projektu?

Prowadzący:

Prezes Zarządu ZGK

Doświadczenie zawodowe

- 2011 - do chwili obecnej - prezes zarządu Zakładu Gospodarki Komunalnej
- 2006 - 2011 - kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej
- 2004 - 2006 - podinspektor ds. leśnictwa, ochrony środowiska i inwestycji w Urzędzie Gminy

Charakterystyka

Samorządowiec i menager z wieloletnim doświadczeniem. Z branżą wodociągową związany od 2006 r., kiedy to powierzono mu zadanie utworzenia od podstaw samorządowego zakładu budżetowego, którym kierował przez 5 lat, a następnie przekształcił go w spółkę prawa handlowego, co umożliwiło pozyskiwanie funduszy europejskich oraz wykonywanie komercyjnych zadań na rynku usług budowlanych. Przedsiębiorstwo, które prowadzi utrzymuje następującą infrastrukturę wod.-kan.: 13 ujęć wody, 2

przepompownie wody, 80 km sieci wodociągowej, 1 oczyszczalnię ścieków, 20 przepompowni ścieków, 50 km sieci kanalizacyjnej. Przeprowadził szereg inwestycji dofinansowanych z UE oraz wdrożył wiele działań naprawczych i innowacyjnych, które zaowocowały następującymi rezultatami:

- wzrost długości sieci kanalizacyjnej o 66% do 50 km;
- ograniczenie strat wody z 70% do 15%;
- wyeliminowanie (kiedyś bardzo częstych) skażeń sieci wodociągowej;
- ograniczenie ilości zbędnej infrastruktury generującej koszty;
- stworzenie działu budowlanego, który realizuje komercyjne zlecenia i generuje znaczny dochód.

Posiada duże doświadczenie w zarządzaniu kryzysowym. W 2010 r. na obszarze działalności przedsiębiorstwa, którym kieruje nastąpiła masowa awaria sieci elektrycznej spowodowana przez oblodzenie przewodów. W rezultacie przerwa w zasilaniu trwała 10 dni. W tym czasie kierował akcją służb wodociągowych zapewniając dostawy wody i odbiór ścieków na całym obszarze działalności przedsiębiorstwa przez cały okres trwania przerwy w dostawie wody. Prowadzący doskonale zna branżę wod.-kan. oraz posiada dużą wiedzę teoretyczną i praktyczną. Przez 20 lat pracy zdobył doświadczenie w kontaktach z organami kontrolnymi, środowiskowymi oraz badawczymi m.in. UOKiK, NIK, WIOŚ, UDT, RDOŚ, UM, UW itp. Ma dużą wiedzę na temat przepisów prawa.

Wykształcenie

- 2024 – 2025 – Politechnika Śląska w Gliwicach, Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki, kierunek – systemy bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę, studia podyplomowe;
- 2011 – 2012 – Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki, Wydział Inżynierii Środowiska, kierunek – zarządzanie i audytowanie systemami zaopatrzenia w wodę oraz usuwania i unieszkodliwiania ścieków, ekonomiczne i techniczne aspekty ich rozwoju; studia podyplomowe;
- 2007 – 2009 – Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny, kierunek – studium wiedzy o Unii Europejskiej „AGRO-UNIA”, studia podyplomowe;
- 2001 – 2007 – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Leśny, kierunek – Ochrona Przyrody i Krajobrazu, studia II stopnia mgr inż.;
- 1998 – 2001 – Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa w Katowicach, Wydział Zarządzania, kierunek – Turystyka i Rekreacja, studia I stopnia - licencjat;
- 1992 – 1997 – Technikum Leśne im. S. Morawskiego w Brynku.

Terminy i szkolenia

Data: 21 sierpnia 2026 09:00-14:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 09 października 2026 09:00-14:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 30 grudnia 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną